Informační měsíčník města Javorník • www.mestojavornik.cz

Javornický zpravodaj

03/2021

Vydává město Javorník • náklad 1200 ks • ZDARMA do každé domácnosti

Informace z města

Dění v Javorníku

Kostel sv. Kříže

Informace z města - starosta informuje

Investiční výdaje, rozpočet

Vážení spoluobčané,

na únorovém zasedání zastupitelstva města byl projednán jeden ze zásadních bodů, který ovlivňuje činnost města, a tím je rozpočet města na rok 2021. Zastupitelé města se s návrhem rozpočtu seznámili na pracovní schůzce dne 3. 2. 2021 a po tomto projednání byl návrh rozpočtu na rok 2021 vyvěšen na úřední desce.

Tabulka, která shrnuje zásadní položky rozpočtu města na rok 2021, následuje a já si, prosím, dovolím krátký komentář k tomuto rozpočtu. Rozpočet města je v celkovém objemu 85 314 720 Kč, přičemž příjmy činí 64 910 843 Kč, výdaje činí 85 314 720 Kč, tudíž financování činí + 20 403 877 Kč.

Příjmy jsou pro rok 2021 plánovány o 40 mil. Kč nižší než v roce 2020. Je to tím, že v letošním roce zatím nejsou rozpočtovány dotace, které v roce 2020 upravovaly příjmovou stránku rozpočtu města. Jednalo se **o dotaci 21 mil. Kč na akci „Paczków a Javorník. Dvě města, jedna historie"**, dále o vyrovnávací **dotaci na zmírnění dopadů koronavirové pandemie ve výši 3,5 mil. Kč, dotaci na kompostéry a štěpkovač ve výši 1,5 mil. Kč** a o průtokové dotace pro příspěvkové organizace ve výši cca 2 mil. Kč. Z důvodu opatrnosti k případným ekonomickým dopadům protikoronavirových opatření jsou také naplánovány příjmy o 3 mil. Kč nižší.

Výdaje běžné, provozní jsou naplánovány o cca 15 mil. Kč vyšší, a to z důvodu naplánovaných velkých oprav. Jedná se o předfinancování dotační akce **„Opravy místních komunikací", a to jejich povrchů**, kdy v případě přiznání dotace, která by mohla činit až 80 % nákladů, bychom chtěli řešit neutěšený stav komunikací v Javorníku a v přilehlých obcích. Jedná se o komunikace nebo jejich části – Fučíkova ulice – komunikace za finskými domky, Janošíkova ulice - od domu Hanusových až po obchvat, Havlíčkova ulice – spodní konec od mostu u Horáčků, v Horních Hošticích se jedná o spodní i horní konec místní komunikace, ulice Míru – cesta u rybárny a cesta u vlakového nádraží vedoucí přes manipulaci k firmě Navos.

Dále je naplánováno předfinancování dotační akce částkou 600 000 Kč, a to na **opravu místní komunikace na Travné**, která byla poškozena těžkou technikou v souvislosti s kůrovcovou kalamitou. Dále je ve větších opravách počítáno s částkou 400 tis. korun na **sanaci havarijní nádrže na čističe** odpadních vod a s částkou 500 tis. Kč na **odstranění závad mostů** zjištěných provedenými revizemi.

Z investičních výdajů, které jsou naplánovány ve výši 15,5 mil. korun, je největší částka alokována **na zasíťování pozemků pro stavbu rodinných domů** v lokalitě Z1, a to 10 mil. Kč. Společnost ČEZ bude v letošním roce provádět přeložku vzdušného vedení NN do země na ulicích Partyzánská, Bezručova, Havlíčkova a Polská, kdy pro **nás vyvstává povinnost zřídit nové veřejné osvětlení v hodnotě cca 1,5 mil. Kč**, které bude v nových lampách ze zemního vedení. V rozpočtu města je také počítáno s částkou **880 tis. korun na vybavení zubní ordinace** pro nového zubního lékaře. Město zakoupí nový OPG rentgen, intraorální rentgen, novou sterilizační jednotku a také vybaví ordinaci novým nábytkem. **800 tis. Kč bude činit příspěvek pro ZŠ Javorník na zakoupení myčky a konvektomatu**. Základní umělecké škole hodláme **rekonstrukcí prostor v horním patře kulturního domu** v hodnotě 350 tis. korun vytvořit podmínky pro další rozvoj. Máme také v letošním rozpočtu částku 200 tis. korun na **zpracování projektové dokumentace na vybudování školní jídelny v areálu základní školy.** Byl by tak vyřešen dlouho diskutovaný problém přesunu žáků do současné jídelny.

Po mnoha úpravách se snad ke konci blíží projekt za 250 tis. korun **Smetanovy ulice** včetně její finální povrchové úpravy. Dle sdělení pracovníků plynárenské společnosti GasNet s. r. o. začnou práce na výměně plynovodu na této

ulici již v letošním roce. Za částku 350 tis. Kč musíme pořídit **drapák na sediment** na ČOV v Javorníku. I v letošním roce bude město Javorník přispívat na vybudování domácích ČOV a na nové studny. Částku cca 200 tis. Kč bude město investovat do výroby **kovaného sopouchu včetně erbů na historickou studnu na náměstí**. V letošním roce také necháme zpracovat **projekt přestavby sálu v kulturním domě** na víceúčelový sál pro možné konání větších společenských akcí.

V rozpočtu města máme také připravenou částku 200 tis. korun na ostatní projekty v jednotlivých oblastech. I letos počítáme s částkou 1 milion korun pro místní sdružení a spolky jako příspěvky na pořádání kulturních, sportovních a společenských akcí.

Jiří Jura, starosta

Rozpočet města na rok 2021

ROZPOČET MĚSTA NA ROK 2021 - CELKOVÝ	tis. Kč
PŘÍJMY	
tř.1-daňové příjmy	45 798
tř.2-vlastní příjmy	11 133
tř.3-kapitálové příjmy	172
tř.4-přijaté dotace	7 808
Příjmy celkem	**64 911**
VÝDAJE	
tř.5-běžné (provozní)	69 785
tř.6-kapitálové (investiční)	15 530
Výdaje celkem	85 315
Rozdíl-příjmy-výdaje	**-20 404**
FINANCOVÁNÍ-TŘ.8	
kladné (použití zůstatku z přech. let)	20 302
kladné (čerpání úvěru)	4 000
záporné (splátky úvěrů)	-3 898
Financování celkem	**20 404**
ROZPOČET MĚSTA NA ROK 2021 - INVESTICE PODROBNĚ	**tis. Kč**
zasíťování lokality Z1 pro výstavbu rodinných domků (1. etapa)	10 000
veřejné osvětlení Partyzánská, Havlíčkova, Polská-kabel, sloupy, lampy	1 500
vybavení zubní ordinace včetně rengenu	880
investiční příspěvek pro ZŠ na zakoupení myčky a konvektomatu	800
ČOV - drapák na sediment	350
vybudování učeben ZUŠ v kulturním domě	350
rekonstrukce místní komunikace Smetanova-Fučíkova-projekt.dokumentace	250
investiční dotace z Fondu rozvoje bydlení na domácí ČOV a studny	250
projektová dokumentace na vybudování školní jídelny v areálu ZŠ	200
studna Horní náměstí - sopouch a erby	200
studna Horní Hoštice	150
Městské kulturní středisko - projekt.dokum.na rekonstrukci sálu	100
položení vodovodu pod návsí Bílý Potok	100
projektová dokumentace na rekonstrukci vodojemu Jánský Vrch	100
odkupy pozemků	100
ostatní projekty v oblasti místních komunikací a dopravy	50
ostatní projekty v oblasti vodního hospodářství	50
ostatní projekty v oblasti bydlení a rozvoje města	50
ostatní projekty v oblasti životního prostředí	50
Celkem	**15 530**

Zubní lékař

Již delší dobu probíhají jednání s novým panem doktorem – zubním lékařem, který by nahradil pana doktora Michálku, na kterého byl vždy spoleh, a to i v neordinačních hodinách. Já jsem si vědom, že přemlouváním Karel v ordinaci zůstal déle, než on sám chtěl, a za to mu moc děkuji. Ordinace zůstala prázdná, ale po telefonátu s lékařem, který projevil zájem provozovat v Javorníku zubní praxi, se vše otočilo. Město Javorník přislíbilo maximální podporu vybavení ordinace jak zdravotnickým zařízením, tak i vybavením ordinace nábytkem. Vše v současné době probíhá za přispění pracovníků MěÚ a hlavně zúčastněných firem, které budou novou ordinaci připravovat. Zájem provozovat zubní ordinaci na zdravotním středisku v Javorníku projevil MDDr. Prokop Stralczynský, který je narozen v roce 1989, promoce 1. LF UK v Praze v roce 2014, osvědčení odbornosti *praktický zubní lékař* od prosince 2018.

Zubní ordinace na zdravotním středisku bude v provozu od **2. 8. 2021**. Ordinace bude mít uzavřeny smlouvy s pojišťovnami 111, 201, 205, 207, 211, 213. Kartotéka pacientů od MUDr. Michálky musela být předána na Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor zdravotnictví, proto k novému lékaři budou probíhat nové registrace pacientů. **Informace k registraci budou zveřejněny v Javornickém zpravodaji č. 4/2021.**

Jiří Jura, starosta

Oprava místní komunikace Travná

Vážení spoluobčané,

již v minulém Javornickém zpravodaji jsem informovala o žádosti o dotaci na místní komunikace v Javorníku a jeho místních částech. Nyní bych se chtěla zaměřit na další dotaci, kterou jsme podali v měsíci únoru 2021. Jde o dotaci z MMR, Podprogramu 117D8250 pro rok 2021 s názvem projektu: *„Oprava místní komunikace 42C Travná - Javorník“*.

Předmětem dotace je rekonstrukce / obnova místní komunikace 42 C Travná, která vede od „hlavní silnice“ II. třídy zastavěnou částí směrem k hornímu konci místní části, kde přechází v polní cestu. Zhruba před 10 lety byla vybudována nad tímto úsekem odvozní komunikace L1 pro usnadnění odvozu dříví z této a okolních lokalit lesních pozemků. Tato komunikace je nejvíce zatížena svozem kůrovcového dříví. Jedná se o úsek 433 m.

Stávající špatný stav je zapříčiněn nejen důsledkem užívání, kdy se několik desetiletí do komunikace kromě průběžných oprav výtluků a rýh neinvestovalo, ale je ovlivněn i kůrovcovou těžbou a přesuny velké zemědělské techniky. V rámci stavby tak bude opravována komunikace, která slouží jako jediný přístup k rodinným domům a naopak jako jediný

přístup občanů, kteří zde bydlí, směrem k veškeré občanské vybavenosti města Javorníku. Hlavním cílem tak je zvýšení bezpečnosti komunikace, umožnění lepší zimní údržby, zvýšení únosnosti, snížení prašnosti a hlučnosti komunikace, zabezpečení vhodného odvodnění a v konečném důsledku i zvýšení kvality života v této místní části.

Celkové způsobilé výdaje dle položkového rozpočtu činí 1 338 526 Kč, z toho 60 % dotace by činilo 803 115 Kč, které město v případě přiznání této dotace ušetří.

Fyzickou realizaci díla bude možné zahájit obratem po informaci, že město získalo dotaci (05-06/2021). Projekt tak bude zrealizován a profinancován v roce 2021.

Bc. Sieglinde Mimrová,
místostarostka

Vážení a milí spoluobčané!

Poslední dobou se nám tady rozmáhá takový nešvar....

Ten nešvar se nazývá parkování automobilů na veřejné zeleni. Naši zaměstnanci společně s pár pracovníky na VPP (veřejně prospěšné práce) se snaží v rámci možností o co nejlepší a pravidelnou údržbu veřejné zeleně, ale v některých částech našeho města je jejich práce nejen znesnadňována, ale i znehodnocována tím, že si na veřejné zeleni ve vlastnictví města vytvoří občané parkoviště, a to nejen pro osobní automobily, stává se dokonce, že i pro automobily nákladní! A ty už udělají na trávníku pěknou paseku (vyjeté koleje), a to nejen po dešti. Chodníkům automobily také nesvědčí, hlavně těm starším, dlaždicovým.

Víme, že se některým občanům mnohdy nelíbí způsob a intenzita prací při údržbě zeleně, ale stroje využíváme naplno, stejně tak lidské zdroje. Občas se stane, že nám zaprší, nebo je jiná, pro údržbu a chod města taktéž důležitá práce, a proto se práce na údržbě zeleně občas zdrží. Jsou i místa, kde se může objevit i tráva vyšší než v nejbližším okolí, ale za to už patří „poděkování“ našim bezohledným pejskařům. Tohle sekat je opravdu o zdraví.

Blíží se nám jaro, začne se vše zelenat, rád bych všechny poprosil o trošku ohleduplnosti k zeleni v našem městě a trpělivost, pokud se bude někomu zdát, že není něco dle jeho představ.

OSM

NAROZENÍ OBČÁNCI

Narození občánci:
Tereza Žáková

Rodičům i dětem přejeme hodně štěstí, zdraví a radosti.

Společenská kronika:

Odešli z našich řad:
Vít Ševčík
Hedvika Skálová
Bohumila Moravčíková
Štěpánka Štrajtová
Božena Losmanová
Miroslav Dendis

Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast.

Děkuji za spolupráci
paní M. Minksové (matrika).

PORADNA SNN v ČR pro rok 2021

TOVÁRNÍ 1332/1a, Jeseník 790 01
TEL.: +420 604 111 138, 588 517 288

Místo konání poradenské služby: SOUD turistické centrum – odpočívárna v přízemí
790 70 Javorník, Puškinova 7

PORADNÍ DNY: ČTVRTEK 13:00 – 16:00

18.	**březen**	**16.**	**září**
17.	**červen**	**9.**	**prosinec**

V tyto dny pracovník Poradny SNN Jeseník provádí poradenství při řešení sociálně právní problematiky, distribuci kompenzačních pomůcek pro SP, příslušenství ke sluchadlům, konzultace smluv dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách apod.

Bc. Palečková Jana
pracovník SNN v ČR

PODĚKOVÁNÍ HASIČŮM

Patří našim 4 hasičům, kteří mi velmi pomohli při nepříjemném pádu na zahradě. Zatočila se mi hlava a spadla jsem páteří na hranu silné fošny. Za určitou dobu dojela záchranná služba a vzápětí i hasiči. Velmi odborně mě donesli na lehátko nepříjemným terénem až k sanitce. Uvnitř mi sestřička říkala, že mají dobré zkušenosti s nimi, protože jsou u pacienta rychle a odborně dokážou pomáhat. Takže děkuji pánové za pomoc. Jsme rádi, že vás tu máme! Vaše jména jsou: **Jiří Till, Radovan Šustal, Martin Vávra, Michal Skřídlovský**.

Marie Veselá

PODĚKOVÁNÍ

je pro zaměstnance a vychovatele, asistentky, kteří pro nás důchodce připravili velké potěšení na Vánoce. Krásné cukroví, přáníčko a dárek nám až domů dovezli – pan ředitel ZŠ Javorník Marek Bury a jeho sekretářka Renata Střílková. Bylo to velké překvapení! Krabička měla na vrchní straně krásný pohled Javorníka. Nevím, čí to byl nápad, ale byl úžasný. Více o této krásné akci jste se mohli dočíst v Jesenickém týdeníku.

Děkuji,
Marie Veselá

Turistická sezóna

Milí spoluobčané,

ačkoliv je ještě stále zavřeno a současná nařízení vlády prozatím nedovolují návštěvy muzeí či informačních center, chceme vás již teď nalákat na návštěvu k nám do SOUDU – Turistického centra v Javorníku. Připravujeme se na turistickou sezonu a v muzeu pro vás chystáme nové expozice.

I přes aktuální situaci, kdy nevíme, zda nám vládní opatření dovolí výstavy uskutečnit, plánujeme pro veřejnost připravit letní výstavu na téma „Historie železnice na Jesenicku". Výstava představí zajímavé expozice mapující historii železniční dopravy na Jesenicku a okolí. K vidění budou unikátní modely vagónů, vozů a mašinek, které dříve brázdily železniční tratě v celém Olomouckém kraji. Výstava potrvá od poloviny června do konce září.

Nově opravená budova bývalého soudu a městských šatlav, která byla slavnostně otevřena 1. 6. 2020 je rozdělena na několik částí a je zcela bezbariérová.

SOUD
turistické centrum

Můžete zde najít:

- odpočívárnu pro turisty,
- půjčovnu elektrokol,
- Informační centrum,
- veřejné záchody,
- muzeum,
- školící místnost,
- výstavní sál,
- herna pro děti (prozatím uzavřeno)

Zavítejte k nám, určitě je se na co podívat!

Ing. Lucie Hecsková,
ředitelka MěKS Javorník

Aktivity během nouzového stavu nepřestaly

Domov pro seniory **Javorník**, p. o.

K začátku roku a pomalému nástupu jara vždy neodmyslitelně patří Masopust. I v našem zařízení se vždy snažíme, aby byl pestrý a veselý. V letošním roce jsme však kvůli vládním opatřením ve spojitosti s nemocí COVID-19 byli nuceni od masopustního reje upustit. O to více nás potěšily paní vychovatelky ze Základní školy v Javorníku, které s dětmi z družiny přišly, zazpívaly a zatancovaly nám před okny našeho zařízení. Klienti s úsměvem sledovali krásně barevné masky a ocenili, že ve správném masopustním veselení nechyběl ani medvěd. Moc děkujeme a věříme, že se snad brzy dočkáme toho, že se na našem nádvoří sejdeme k opravdové oslavě.

Děkujeme i panu Aleši Procházkovi, který opětovně donesl jablka pro naše uživatele, rovněž nás zásobuje křížovkami, které rozdáváme našim seniorům ke zpestření volného času.

Andrea Robotková,
aktivizační pracovnice

Dění v Javorníku

ČTENÁŘSKÁ VÝZVA

- **pro dětské čtenáře, kteří mají rádi výzvu.**
- Najdi a přečti 5 knih, které splňují vyhlášené body čtenářské výzvy.
- **Je to dobrovolná a čestná aktivita!!!**
- Knížky si vybíráš sám podle svého věku, zájmu, chuti, čtenářských dovedností… **Tvým úkolem je však vybranou knihu skutečně přečíst.**
- Přihlášku a další informace k výzvě najdeš na webové stránce knihovny https://kulturnidumjavornik.cz/index.php/knihovna

Neboj se a přijmi výzvu.

Městská knihovna Rudolfa Zubera Javorník
Informace o novinkách

- Pokud se chcete stát čtenářem knihovny, nabízíme na našich webových stránkách knihovny online formulář k registraci.
- Čtenáři se mohou registrovat v online katalogu, kde si nejen mohou vybírat, ale také rezervovat knihy jak půjčené, tak volné. Pokud vám registrace nefunguje, napište a společně problém vyřešíme.
- Díky podpoře města, jsme mohli zavést rozvoz knih do domu pro seniory a imobilní. Pokud máte o tuto službu zájem, kontaktujte prosím vedoucí knihovny p. Hradilovou, a to buď emailem, telefonicky, nebo přes FB. (knihovna@mksjavornik.cz, pevná linka 584 440 168, mobil 601 530 569, FB – Věra Hradilová)
- Bezkontaktní půjčování se osvědčilo a je o tuto službu velký zájem. I po uvolnění opatření, jej mohou čtenáři nadále využívat a domluvit si termín vyzvednutí připravených knih.
- Děti se mohou přihlásit do naší čtenářské výzvy. Vyhodnocení proběhne v měsíci červnu. Více na webových stránkách knihovny. *VH*

NASKENUJ MĚ SVÝM CHYTRÝM TELEFONEM

knihovna *online katalog*

Městská knihovna Rudolfa Zubera nabízí

ROZVOZ KNIH

Rozvoz knih starším a imobilním občanům nabízí knihovna bezplatně. Knihy se rozvážejí každé první pondělí v měsíci v odpoledních hodinách.

Službu můžete objednávat:
telefonicky: 601 530 569, 584 440 168
emailem: knihovna@mksjavornik.cz

Podmínky poskytování služby:

- registrovaný čtenář knihovny
- zaplacený registrační poplatek
- čtenář nesmí mít žádné závazky vůči knihovně

Způsob poskytování služby:

- **rozvoz se uskuteční první pondělí v měsíci od 13:00 do 15:00**
- vypůjčené knihy lze prodloužit, nebo vrátit při dalším rozvozu
- služba je bezplatná
- knihy si můžete vybrat v online katalogu, nebo s pomocí knihovnice
- služba může být ukončena, pokud čtenář opakovaně nebude přítomen v domluvený čas na uvedené adrese
- z technických nebo provozních důvodů si knihovna vyhrazuje právo smluvený rozvoz ve výjimečných případech přesunout nebo zrušit

Kostel Nejsvětější Trojice a kostel sv. Kříže

V roce 2021 bude pokračovat obnova obou kostelů v Javorníku.

Kostel Nejsvětější Trojice: probíhá oprava střechy, jak může každý již několik let sledovat. V letech 2018 a 2019 byl opraven krov střechy hlavní lodi kostela a v roce 2020 byla vyměněna krytina na polovině severní strany lodi kostela za novou- pálenou tašku ve formě bobrovky. V roce 2021 bude výměna krytiny severní strany lodi kostela dokončena. Přitom bude nutné provést také opravu poškozených říms od zatékající vody. Nová krytina by měla být nejen plně funkční, ale podstatně pěknější, než dosluhující starý eternit. Akce je financovaná z prostředků Ministerstva kultury ČR, Krajského úřadu Olomouckého kraje, města Javorník, Biskupství ostravsko-opavského, římskokatolické farnosti Javorník a Česko- německého fondu budoucnosti.

V kostele **sv. Kříže** probíhají práce v interiéru kostela, takže nejsou vidět, jako na farním kostele. Postupně se dokončuje odkrývání a restaurování středověkých nástěnných maleb v celém interiéru kostela. To potrvá patrně ještě v roce 2021 i 2022. Pak bude kostel po dlouhých letech opět otevřen a překvapí všechny návštěvníky množstvím krásných středověkých maleb, které byly schovány pod pozdějšími vrstvami omítek a přemaleb celá staletí.

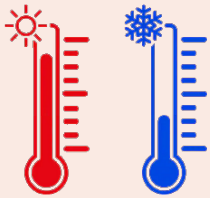
Akce je dlouhodobě financována Ministerstvem kultury ČR, římskokatolickou farností Javorník a Biskupstvím ostravsko- opavským. Příspěvky na obnovu kostela poskytlo i město Javorník.

Ing. Václav Kotásek,
Biskupství ostravsko-opavské

Statistika z meteorologické stanice za měsíc leden

V tomto měsíci převládalo typické proudění vzduchu ze SV Evropy, kdy vpadl mrazivý arktický vzduch až do ČR. Později ČR ovlivňovalo teplotní rozhraní a teplé fronty, které přicházely ze západu, potom vždy přišla obleva a všechen sníh roztál. V Javorníku bylo 22 dní se sněhovou pokrývkou, podobná sněhová pokrývka byla naposled v lednu 2013, tehdy koncem měsíce bylo zaznamenáno 30 cm.

Nejvyšší sněhová pokrývka byla 20 cm (16. 1. – 18. 1.).

Nejtepleji bylo 22. 1. 2021 - naměřeno **11,3 °C.**

Nechladněji bylo 18. 1. 2021 - naměřeno **-14,7 °C**. Poslední největší mráz byl v roce **2010** (-20,6 °C).

Za měsíc spadlo **36,3 mm srážek**. Nejméně srážek spadlo v roce **1948** (0,2 mm). Nejvíce srážek spadlo v roce **2005** (95,9 mm).

Celodenní mrazy v lednu: 2021 (5), 2020 (0), 2019 (6), 2018 (4), 2017 (14), 2016 (11), 2015 (3), 2014 (10), 2013 (18), 2012 (7)

3. 1. venku mrzlo a v noci přešly srážky, které na podchlazeném zemském povrchu vytvořily břečku. Místy byla zaznamenána ledovka, silničáři museli sypat silnice. Zataženo a mlhavo.

5. 1. nad centrálním Středomořím se udržovala rozsáhlá tlaková níže **Ahmed** a v blízkosti jejího středu se tvořily samostatné níže, které postupovaly z jižní Evropy směrem k severu. V Javorníku v ranních hodinách začalo sněžit a do večera napadly 3 cm. V noci z **6. 1.** na **7. 1.** připadl další sníh. V Javorníku bylo 6 cm, na Travné a Zálesí kolem 10 cm.

14. 1. při nočním sněžení napadly 3 cm. Na silnicích byla ujetá vrstva sněhu a tvořily se sněhové jazyky. V tento den ČR ovlivňovala tlaková níže **Dimitrios**, za níž ze SV Evropy proudil studený vzduch a srážky.

15. 1. v Javorníku bylo kolem 8 cm, na Travné a Zálesí 15-20 cm.

16. 1. a **17. 1.** napadl další sníh – Javorník 20 cm, Travná a Zálesí do 40 cm, Horní Hoštice do 30 cm. Vrcholí arktické

Mrazy ze SV - Javorník Tmin -14,5 °C. V noci na **19. 1.** přišlo oteplení, sníh roztál **20. 1.**

26. 1. se začalo se pozvolna ochlazovat a v odpoledních hodinách začal padat těžký mokrý sníh. Ve večerních hodinách byla celá krajina zasypaná sněhem, napadlo do 10 cm mokrého sněhu. V noci se přechodně oteplilo a sníh téměř roztál.

27. 1. v dopoledních hodinách přišlo ochlazení a začalo sněžit, to vše díly teplotnímu

rozhraní, které nad ČR převládalo. Opět nefungovala elektrická energie – celé dopoledne. Po celém městě se vytvořilo náledí.

2. 2. přišlo oteplení a s ním i obleva a sníh roztál.

Horní Hoštice: Nejvyšší denní teplota (Tmax) naměřena 26. 1. 2021 (9 °C). Nejnižší teplota (Tmin) naměřená 18. 1. 2021 (-16 °C). Průměrná denní měsíční teplota (1,3 °C) a průměrná noční minimální teplota (-1,6 °C).

MZ

Průměrné měsíční teploty, srážky, maximální náraz větru, maximální a minimální teplota							Tlak (max)	Tlak (min)
LEDEN	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø°C	mm	F/max (km/h)	Tmax °C	Tmin °C	[hPa]	[hPa]
2021	2,1	-1,6	36,3	51,8	11,3	-14,7	1020,7	993,8
2020	6,3	0,3	16,4	51,6	12,5	-4,5	1038,3	991,1
2019	2,1	-2,8	22,2	48	7,9	-10,3	1025,8	990,8
2018	5,3	0,7	40,6	72	11,7	-7,5	1027,6	984,6
2017	0,4	-5,8	8,3	88	6,3	-16,3	1036	995
2016	3,1	-3,3	30,7	58	13,7	-15,3	1030	990
2015	4,2	0,4	31,8	63	13,9	-7,9	1027	971,6
Historie - teploty	**2007** (7,8 °C)	**1987** (-13,2 °C)			**1999** (16,7 °C)	**1987** (-26,5 °C)		
Historie - srážky	MAX **2013** (80,5 mm)	MIN **2017** (8,3 mm)			Fmax 11. 1. 2007 - 91 km/h			

VYHODNOCENÍ ROKU 2020

Leden 2020 byl v průměru teplým měsícem (6,3 °C). V zimní sezóně 2019/2020 nenapadla souvislá sněhová pokrývka – zima byla teplá. Během roku přes nás přešlo několik hlubokých tlakových níží a s nimi dvě významné vichřice. Nejsilnější vichřice přišla 10. 2. (Sabine) a způsobila značné škody. Nejsušším měsícem byl duben. Nejdeštivějším měsícem byl červen (221,2 mm), naštěstí povodně v Javorníku nebyly. Bohatý na srážky byl také podzim - stoupaly potoky, řeky a byly registrovány SPA. „Pomohl tomu mimořádně nadnormální říjen (135,8 mm), což byla po roce 1964 2. nejvyšší říjnová suma srážek," komentoval Miroslav Řepka (ČHMÚ).

TLAK A TEPLOTY

Letošní maximální atmosférický tlak byl naměřený 20. 1. 2020 (1038,3 hPa) a 5. 11. 2020 (1037,4 hPa). Nejnižší tlak byl 28. 12. 2020 (981 hPa).

Nejnižší naměřený tlak

stále odolává, byl naměřen 30. 1. 2015. (**971,6 hPa**) při přechodu tlakové níže Herward, druhý nejnižší tlak byl 29. 10. 2017 (**979,6 hPa**).

Nejvyšší naměřený tlak

také odolává, naměřen 23. 2. 2019 (**1041,6 hPa**). Druhá nejvyšší hodnota 12/2013 (**1039 hPa**). Letos byl nejvyšší tlak 20. 1. 2020, kdy převládala mohutná tlaková výše Ekart (**1038,3 hPa**).

V roce 2020 bylo nejtepleji 10. 7. 2020 (31,2 °C), nejchladněji bylo 15. 3. 2020 (-5,2 °C).

Absolutní rekord je z 8. 8. 2015, kdy bylo naměřeno 38,5 °C. Nejnižší teplota byla -26,5 °C 13. 1. 1986.

SLUNEČNÍ SVIT, VÍTR, PRŮMĚRNÁ TEPLOTA, SRÁŽKY

Zajímavý je také úhrn slunečního svitu. Ten se v Javorníku měří od srpna 1982 klasickým Campbell-Stokesovým slunoměrem (neměřilo se mezi květnem 1995 a květnem 1996) a od března 2005 slunoměrným čidlem. „Roční úhrn slunečního svitu v roce 2020 byl 1880 hodin, což je druhá nejvyšší hodnota po roce 2003 (1942 hod. Nakonec stojí za zmínku 4. nejvyšší hodnota maximální rychlosti větru, měřená od roku 1998 miskovým anemometrem VAISALA, dne 4. 12. 2020, a to 26,3 m/s [94 km/h]),“ sdělil zajímavosti M. Řepka.

V roce 2020 byla průměrná roční teplota vzduchu 10,8 °C - stejně jako v roce 2018.

Zatím nejteplejším rokem v historii je rok 2019 (11,2 °C). Průměrná prosincová teplota je 1,2 °C, takže 3,4 °C v roce 2020 je taky výrazně nadnormální. Do konce listopadu byl rok 2020 nejteplejším v historii měření. V prosinci začalo mrznout a roční průměrná teplota začala klesat, a proto se nezařadil mezi nejteplejší - rok 2020 je 2. nejteplejším v historii měření.

Automatizovaná meteorologická stanice za rok 2020 zaznamenala 931,8 mm srážek, je to 4. nevyšší hodnota (více bylo jen v letech 1965, 1967 a 1977). Manuální meteorologická stanice zaznamenala 914,3 mm srážek.

MZ

PŘEHLED ČINNOSTI JEDNOTKY SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ JAVORNÍK ZA UPLYNULÝ MĚSÍC LEDEN

Nařízená protiepidemická opatření nám opět po celý měsíc leden nedovolovala nic jiného kromě zásahové činnosti. V prvním měsíci roku 2021 zasahujeme u 4 mimořádných událostí, oproti roku 2020, kdy jsme vyjeli k jediné události, to je podstatný nárůst. K letošnímu prvnímu případu vyjíždíme do Bernartic k dopravní nehodě se zraněním řidiče, který se svým vozem nabourал do stromu. Nehoda se stala v pondělí 4. ledna odpoledne. Na místě s námi ještě zasahovali hasiči z Bernartic a profesionální jednotka z Jeseníku. V pondělí 18. ledna vyjíždíme dopoledne opět do Bernartic k ohlášenému požáru na půdě domu. Po příjezdu na místo bylo zjištěno místními hasiči, že jde o požár sazí v komínovém tělese, při kterém došlo k zakouření půdního prostoru. Při požáru se jedna osoba nadýchala zplodin hoření, poskytli jsme jí kyslíkovou terapii a povolali zdravotnickou záchrannou službu. Provedli jsme kontrolu termokamerou. Po příjezdu jednotky SDH Vidnava a HZS Jeseník jsme se vrátili zpět na základnu. O dva dny později kolem 3. hodiny ráno oznamuje elektronická požární signalizace požár na zámku Jánský Vrch. Provedeným průzkumem na půdě zámku bylo zjištěno, že došlo k zatečení tajícího sněhu do čidla, a to spustilo poplach. Informace předány na operační středisko s tím, že jde o planý poplach. Následující ráno vyjíždíme s profesionálními hasiči na ulici Janošíkovu, kde byl nahlášen únik plynu v domě. Profesionální hasiči nalezli únik plynu a byl uzavřen hlavní uzávěr do vyřešení problému.

MT

Mezinárodní den památky obětí holocaustu

Ve středu 27. 1. 2021 upoutal při odpolední procházce můj zrak nevšední úkaz. V Puškinově ulici ležel na pomníku obětem fašismu věnec ze zimostrázu ve tvaru šesticípé hvězdy posetý květy tvořenými žlutými „židovskými hvězdami“ s křestními jmény. A to v Javorníku, v němž se při posledním sčítání lidu před 2. světovou válkou přihlásil k židovskému náboženskému vyznání jeden občan !

Zalila mne vlna studu, jak snadno zapomínáme. Vždyť dnes je přece Mezinárodní den památky obětí holocaustu vyhlášený na památku dne, kdy byl v roce 1945 osvobozen nacistický koncentrační a vyhlazovací tábor Auschwitz-Birkenau (Osvětim-Březinka)! Děkuji tímto, a doufám nejen za sebe, paní Ivetě Kozubové za to, že zhotovením věnce a jeho položením k pomníku obětem 2. světové války uctila památku obětí holokaustu a připomněla nám jejich krutý osud.

Nezapomínejme prosím!
PJA

Foto: Jiří Štrajt

Zimní reportáž z Travné

Řeklo by se běžný čtvrtek. Ano. Ale jak pro koho. Po ránu přijel městský oranžový vůz svozu odpadů, obsluha vyklopila kontejner a odjeli směrem na Javorník. Začal jsem si prohazovat chodník sněhem k hlavní silnici. Už z cesty vidím stát oranžový vůz zhruba v místě: A/ pro pamětníky - tam co býval pomník II. světové B/ pro současníky- u kapličky na zídce. Říkám si chlapci mají problém. Asi po hodině se od toho místa ozývají do zimního ticha nějaké rány. No, to víte. Zvědavec zvědavá vyrazil. Přijdu blíže a zjišťuji, že to není svozák, ale sypač údržby silnic. A ejhle.

Před ním ještě jeden. A tak se dozvídám celý příběh. Ráno se sypač s pluhem vracel od hraničního přechodu. Ještě pár kilometrů, končí noční směna a domů. Tak uvažoval šofér. Tatra, co nezná bratra, byla jiného názoru a vypověděla poslušnost. Povolaný mechanik přijel sypačem bez pluhu. A společnými silami hledali problém. Mašina občas naskočila, aby svitla naděje, ale záhy blafla a nic. Mechanik se plížil pod vůz, odklápěli kabinu, aby se dostali k motoru. Hledali, hledali a našli. Závada na přísunu paliva. Pak už jen trocha improvizace, motor naskočil. A držel. A tak opravdu za pět minut dvanáct se oba stroje rozjely z Travné k Javorníku. Řidič a mechanik si zaslouží potlesk na otevřené scéně. A protože byla potřeba plužit a sypat dál, tak se stalo, že v jeden čas byly na Travné sypače tři.

E.Kabil

Jak to vidím - normální zima

My, dříve narození a pamětníci minulého století jsme zažili zimy šedesátých let. Dnes mají školáci covidové prázdniny, my jsme mívali prázdniny uhelné. My jsme řádili na sněhu se zakrytými tvářemi, aby nám neomrzly. V tomto čase se zakrývají dýchací otvory z důvodu zabránit kapénkovému šíření viru.

Začátek měsíce února nás přesvědčil, že únor bílý pole sílí, jak praví prastará pranostika. Pak paní zima, snad aby se nadechla k větším výkonům, nechala během dvou dnů bílou peřinku zmizet. A následně během pár dnů a nocí nadělila pořádnou duchnu. Příroda zkrásněla. Ovšem lidem přibylo starostí. Komplikace s odklízením sněhu z vozovek, chodníků, cestiček, dvorků. Lopaty, hrabla, radlice, pluhy. Pamatuji ještě dřevěný, železem okutý pluh cestářů, který táhly směrem k Travné a Zálesí dva páry koní. No, on tehda byl provoz z dnešního pohledu nula. Osobáků doslova pár, TATRY 111 naložené rudou ze Zálesí projely. Řidiči autobusů to neměli lehké ani tehdy a ani dnes. Když zavála cesta do Bílé Vody, neměl se personál léčebny jak dostat do práce. Šlapali pěšky.

Klasická zima byla i v letech 1976/77. To jsem sloužil vlasti v Novohradských horách. Velmi podobný kraj Rychlebkám. Šípový pluh na čele TATRY 138 našeho spolubojovníka Antonína Š. (jméno si pamatuju, ale utajení je utajení, znáte to, pánové) hnal nějakou okreskou. Bohužel toho moc neviděl přes sněžnou clonu kolem šípu. A tak se stalo, že nějaký pantáta ve svém SPARTAKU skončil mimo vozovku. Toník to pak popisoval: „Viděl jsem nějakou modrou šmouhu se mihnout vlevo“. Autu a panu řidiči, až na prožitý šok, se nic vážného nestalo. A taky jsme měli sněžnou frézu sovětské výroby značky ZIL. Její nevýhodou byla spotřeba paliva 100/100. Zřejmě jsou dnes stroje modernější, úspornější. Podle mého názoru by v okrese Jeseník pár takových strojů být mělo. Jen namátkou cesty do Nových Vilémovic, Zálesí a zejména Travné by byly lépe odklizené. Hlavně by byla ve větší šíři vozovka sjízdná. Pluhy se snaží, ale jak sněhu přibývá, vozovka se zužuje a zužuje. Dokonce jsem zaslechl názor, že to řidiči sypačů neumí. No, nevím, kolik toho autor tohoto názoru projel s čelní radlicí. Při současném provozu a neznalosti polských kolegů řidičů, zvyklých na opolské roviny, nepsaného pravidla TEN, KDO JEDE DO KOPCE MÁ PŘEDNOST, se cesta za nákupem do Javorníku mění na menší dobrodružství.

E.Kabil

Historie Otmuchowského jezera

Otmuchovské jezero, nebo také přehrada, je známa každému z nás. Ale už méně historie jejího vzniku. Ve své době byla jednou z největších přehrad bývalé německé říše. Tato krajina náležela k zemi bývalé Koruny české. Po roce 1945 byla tato hornoslezská úrodná krajina přidělena k Polsku.

Městečkem Otmuchów protéká řeka Nysa, která se v jarním období rozlévala a zaplavovala území od Otmuchowa až po město Nysu. Na této úrodně rovině činila značné škody. Při větších povodních sahala voda až k našim hranicím.

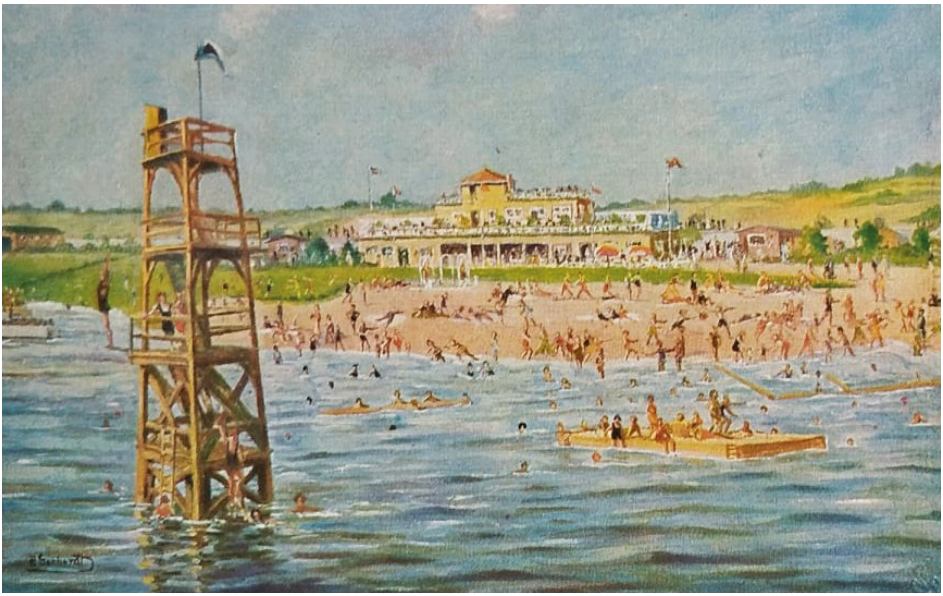
30. června 1913 povolila tehdejší říšská vláda zákonem výstavbu přehrady. Tato měla zabránit dalším záplavám a škodám v přilehlých vesnicích podél toku řeky Nysy. V roce **1914** se mělo začít s výstavbou. Ale poněvadž vypukla válka, byla tato stavba odložena. Až v roce **1926** se započalo s přípravami na výstavbu. Pozemky byly částečně odkoupeny

Koupaliště s plážovou restaurací.

a částečně vyvlastněny. Odškodnění bylo provedeno zvláštním postupem, pro který byl jmenován komisař pro oblast přehrady. Hlavní stavba započala v roce **1928**.

Za oběť přehrady padla část vesnice **Ellguth** (německy) nyní **Sarnowice**. Doposud je v místech, kde stávala, vidět zbytky zdí, které vyčnívají z vody. Dále bylo nutné přeložit

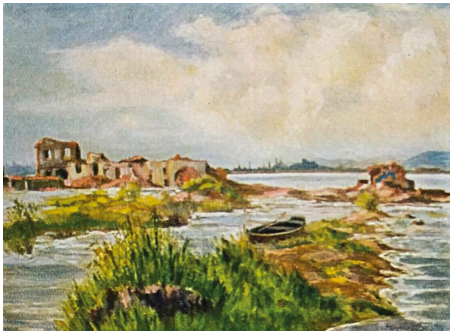

Elektrárna pohledem z vnější strany hráze.

železniční trať z Otmuchova do Paczkowa, neboť by byla zcela zatopena vodou. Musela se přesunout až o 500 m na sever, a to tak, že nový žel. násep je součástí hráze přehrady. Současně byl vykácen bukový les. Stavba byla ukončena v roce **1933**.

V témže roce v dubnu bylo již v přehradě zadrženo 35 mil. kubických metrů vody. V místě, kde Nysa opouští přehradu, byla postavena vodní elektrárna. Tato stavba je 100 m dlouhá, 100 m široká a od základu je 40 m vysoká. Ke stavbě bylo použito 120 000 kubických metrů betonu a zdiva. Zde se pomocí ventilů reguluje odtok vody a jsou zde umístěny turbíny pro výrobu el. proudu.

Při budování hráze byly použity speciální stroje společnosti Krupp (Essen) a taktéž turbíny a veškeré zařízení je od této společnosti. Násep hráze je 6500 m dlouhý, v nejvyšším místě 17 m vysoký a v základech 120 m široký. Rozloha obnáší při normálním stavu vody 1800 ha. Při nejvyšším stavu 2200 ha. Při nejvyšším stavu obsahuje 143 mil. kubických metrů vody. Na povrchu mohutné hráze je 4 metry široká promenádní cesta pro pěší i auta. Tato cesta vede ke koupališti s plážovou restaurací, kterou vybudovalo město Otmuchów. Naproti koupališti je systém vysokého odtoku vody. Slouží k odvádění

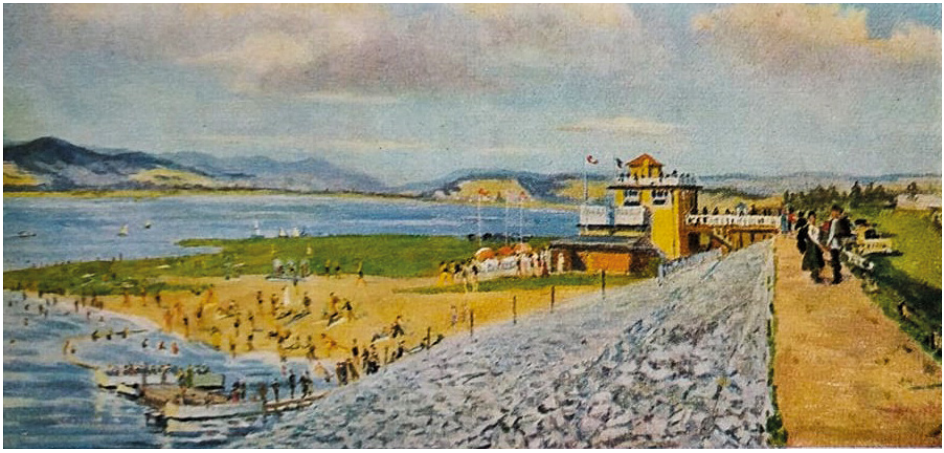
Koupaliště s plážovou restaurací.

povodňové vody, kterou již přehrada nemůže pojmout. Přebytečná voda teče přes 206 m dlouhou přepadovou konstrukci se dvěma segmentovými otvory, každý o šířce 15 m, do tzv. povodňové nádrže. V té je zabudováno několik padacích konstrukcí.

V letních měsících je toto místo hojně navštěvováno letními hosty. Po širokém okolí je známo jako slezské mořské písečné pláže. Na jezeře vždy pluly motorové čluny, které za poplatek poskytovala správa přehrady. Tolik z historie tohoto díla.

Text článku a doplňující obrázky od Paula Gerhardta odpovídají stavu ve 30. létech.

Pavel Stoupal

Zbytky zatopené vesnice Ellguth.

Kulturní, společenské a sportovní akce

Kalendář akcí na rok 2021

PŘIPRAVUJEME	
Březen 2021	„DĚTSKÝ MAŠKARNÍ PLES“
11. 3. 2021	„MDŽ – TRAVESTI SHOW DIVOKÉ KOČKY“
23. 4. 2021	„ČARODĚJNICKÝ REJ ANEB MAGICKÝ VEČER PLNÝ KOUZEL“
1. 5. 2021	„MÁJOVÝ VÝŠLAP NA BORŮVKOVOU HORU“
Květen	„MUZEJNÍ NOC“
5. 6. 2021	„DĚTSKÝ DEN“
Červen	„ŠTÍSTKO A POUPĚNKA“ – představení pro děti
18. – 19. 6. 2021	„DNY JAVORNICKA“
20. 8. 2021	„S MUZIKOU BOŘÍME HRANICE“
9. 10. 2021	„DRAKIÁDA“
11. 11. 2021	„VÍTÁNÍ MARTINA LAMPIÓNY“
21. 11. 2021	„ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU“
4. 12. 2021	„MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA“
Prosinec	„ADVENTNÍ KONCERT“
Leden – prosinec	Přednášky: T. Hradil, P. Macháček – Zmizelé Jesenicko 2. díl K. Growka – Rychlebské hory a podhůří v proměnách staletí M. Rychlý – Historická přednáška (téma bude upřesněno) Divadelní představení: Bosé nohy v parku Filmová představení: kino Olympia
Červen – září	„HISTORIE ŽELEZNIC NA JESENICKU“ – sezónní výstava

Všechny kulturní akce se budou konat s ohledem na aktuální vývoj epidemiologické situace v souvislosti s COVID – 19 a přijatými vládními opatřeními. O změnách termínů či o zrušení daných kulturních akcí vás budeme včas informovat. Více info na plakátech a na www. kulturnidumjavornik.cz nebo na fcb stránkách Javorník a jeho dění, Kulturní dům Javorník.

Výsledky Tříkrálové sbírky v Javorníku

Umístění kasičky	Výtěžek
Kostel Nejsvětější Trojice	6 832 Kč
Lékárna Pod Jánským vrchem	741 Kč
Losmanová Marie	3 420 Kč
Městský úřad	2 230 Kč
Informační centrum Javorník	3 166 Kč
Celkem	**16 389 Kč**

Všem občanům Javorníku, kteří přispěli, velmi děkujeme.

Díky Vaší štědrosti můžeme pomáhat těm, kteří to potřebují.

Výtěžek letošní Tříkrálové sbírky na Jesenicku bude použit na **zakoupení pračky a sušičky do Charitní prádelny ve Vidnavě a auta pro Charitní pečovatelskou službu.**

Mgr. Helena Paschkeová, ředitelka Charity Jeseník

V Jeseníku dne 29. 1. 2021

charita jeseník

Javornický zpravodaj – periodický tisk územního samosprávného celku města Javorník. Vychází měsíčně v nákladu 1200 ks, č. 03/2021, dne 22. 2. 2021, zdarma. Uzávěrka dalšího čísla Javornického zpravodaje je 15. 3. 2021, své příspěvky zasílejte na javornickyzpravodaj@seznam.cz. Vydává město Javorník, náměstí Svobody 134, 790 70 Javorník, IČ: 302708, MK ČR E 22175.